

BARNEHAGE

NÆRMILJØ

BUTIKK

ARBEIDSPASS

DRAMMEN
KOMMUNE

Handlingsplan

for Drammen kommunes forebyggende arbeid mot omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker

- et godt sted å leve

Innhold

1 Innledning.....	2
2 Bakgrunn.....	2
3 Begrepsavklaring.....	3
3.1 Hva er omsorgssvikt og atferdsvansker?	3
3.2 Forebygging av omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker	3
4 Utfordringsbildet	4
5 Kunnskapsgrunnlag med vurderinger og anbefalinger	4
5.1 Anbefalinger knyttet til kommunens overordnede ansvar for gode oppvekstvilkår	5
5.2 Anbefaling knyttet til samhandling og oppfølging av utsatte barn og unge.....	5
5.3 Anbefaling knyttet til kommunens samordningsplikt og arbeidet med individuell plan.....	6
6 Overordnede mål og strategier	6
6.1 Statens mål for oppvekstreformen	6
6.2 Drammen kommunes visjon og mål	6
6.3 Temaplaner.....	7
6.4 Handling- og økonomiplan 2023 - 2026	7
6.5 Strategier for at flere skal få rett hjelp til rett tid der de bor	8
7 Tiltak for Drammen kommunes forebyggende arbeid mot omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker	9
8 Samarbeid, ansvar og organisering mellom tjenester	11
8.1 Drammensmodellen	11
8.1.1 Knutepunktorganisering	11
8.2 Arenasamarbeidet	11
8.3 Ledelsesforankring og ansvarsfordeling	11
8.4 Kompetanseprogrammet i oppvekstreformen.....	11
9 Varighet og evaluering.....	12
9.1 Planens varighet.....	12
9.2 Evaluering	12

1 Innledning

Denne planen beskriver hvordan Drammen kommune skal videreutvikle det forebyggende arbeidet mot omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker og er en del av endringsarbeidet i oppvekstreformen i Drammen kommune. Oppvekstreformen samsvarer godt med intensjonene i organiseringen av Drammen kommune og kommunens vedtatte målsettinger.

Som grunnlag for planen, er det utarbeidet et kunnskapsgrunnlag med vurderinger og anbefalinger. Det inneholder en oversikt over nasjonale og lokale vedtak og føringer, utfordringsbildet og dagens praksis i Drammen. Til sammen har disse dannet grunnlag for anbefalinger og det videre arbeidet.

Fokuset på tidlig innsats og tverrfaglig samarbeid er utgangspunkt for dagens organisering av Drammen, og bærende pilarer i kommunens styringsdokumenter. Dette ser vi blant annet gjennom Drammensmodellen med knutepunktorganisering, og den tverrfaglige samarbeidsstrukturen arenasamarbeidet.

Handlingsplanen er også hjemlet i lov. Planen har blitt til gjennom et bredt tverrfaglig samarbeid mellom tjenester som jobber med barn, unge og familier i kommunen. Innspill fra barn, unge og familier har blitt innhentet gjennom tjenestenes erfaringer, spørreundersøkelse og høring.

2 Bakgrunn

Oppvekstreformen er en konsekvens av barnevernsreformen som trådte i kraft 1. januar 2022. Reformen skal styrke kommunenes forebyggende arbeid og tidlig innsats. Barnevernsreformen regulerer først og fremst barnevernet, men målene i reformen kan kun nås gjennom endringer i hele oppvekstsektoren i kommunen. Samlet sett handler reformen i realiteten om barn og unges oppvekst og hvor kommunene må tilrettelegge for tverrfaglig samhandling mellom tjenester og tjenestenivå.

Målet med reformen er at flere barn skal få rett hjelp til rett tid der de bor, og å styrke kommunens arbeid med forebygging og samarbeid på tvers av tjenester.

Lov om barneverntjenester § 3-1 hjemler kommunens overordnede ansvar for det forebyggende arbeidet mot omsorgssvikt og forebygging av atferdsvansker, og utarbeidelsen av denne planen.

Stortinget har også vedtatt nye samarbeidsbestemmelser i 14 velferdstjenestelover fra 2022. Disse inngår i kunnskapsgrunnlaget og har bidratt til utforming av mål og tiltak i denne planen.

På bakgrunn av dette har statsforvalter i sitt oppdragsbrev til kommunene bedt om en plan som skal beskrive:

- det overordnede målet og strategien for det helhetlige tjenestetilbudet
- hvordan ansvaret skal fordeles mellom de forskjellige tjenestene og etatene i kommunen
- hvordan oppgaveløsningen skal organiseres
- hvordan de ulike tjenestene og etatene skal samarbeide

3 Begrepsavklaring

3.1 Hva er omsorgssvikt og atferdsvansker?

Begrepene «omsorgssvikt» og «atferdsvansker» brukes i lov om barneverntjenester som grunnlag for de mest omfattende barneverntiltakene, jfr. §§ 4-12 og 4-24. Denne planen er laget for å forebygge at slike tiltak blir nødvendige, og gi flere unge riktig hjelp tidlig.

Lov om barneverntjenester § 3-1 begrunner både AT og HVORDAN denne planen skal lages, og vi har lagt følgende forståelse av begrepene til grunn for dette arbeidet:

Omsorgssvikt

Barn eller ungdom som lever under forhold som skader hans eller hennes helse og utvikling.

Atferdsvansker

Barn eller ungdom som viser handlinger eller uttrykk som hindrer eller forsinker deres utvikling, læring og sosialt samspill med andre.

Mens omsorgssvikt knyttes til forhold hos omsorgspersoner/foresatte, knyttes atferdsvansker først og fremst til forhold ved barnet eller ungdommen selv.

Det er likevel viktig å understreke at begrepene er nært knyttet sammen.

Selv om atferdsvansker typisk defineres med utgangspunkt i barnet eller ungdommen selv, er dette påvirket blant annet av forhold i omgivelsene. Det er derfor slik at også forebyggende tiltak mot omsorgssvikt eller mot utvikling av atferdsvansker påvirker begge forhold og kan være vanskelig eller unaturlig å skille. Tiltakene i denne planen framstilles samlet.

3.2 Forebygging av omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker

Forebygging av omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker er et kontinuerlig og langsiktig arbeid. Det kan være utfordrende å måle positiv effekt av forebyggende tiltak, men det betyr ikke at de ikke virker. Selv universelle forebyggende tiltak har innvirkning på barn og unges utvikling, trivsel og sårbarhet gjennom oppveksten. Alle forhold som har betydning for helse og utvikling, og som er skjevt fordelt, vil bidra til å skape og opprettholde sosiale ulikheter. Det totale omfanget av sosioøkonomiske ressurser som barn og unge har tilgang til gjennom sine foresatte har betydning for deres livs- og utviklingsmuligheter helt fra barndommen og inn i voksenlivet.

Jo tidligere i livsløpet man lykkes i å oppnå en jevnere fordeling av ressurser og muligheter, desto større er sjansen til å påvirke morgendagens forskjeller i helse og oppvekstvilkår¹.

Barn i familier med færrest sosioøkonomiske ressurser, spesielt i familier med vedvarende lav inntekt, presterer gjennomsnittlig dårligere på kognitive og språklige tester. De har også større risiko for å falle ut av skole og arbeidsliv. Jo flere ressurser familien har tilgjengelig, desto bedre fysisk og psykisk helse kan barnet forvente å ha gjennom livsløpet.

¹ Folkehelseinstituttet, oppvekstprofil for Drammen 2022

Pandemiens konsekvenser følger også sosiale skillelinjer. En gjennomgang av studier om pandemiens konsekvenser for barn og unge viser at det er de mest utsatte familiene og barna som i størst grad har blitt rammet av pandemiens tiltak. Barn av foreldre med lav utdanning, dårlig økonomi, minoritetsspråklig bakgrunn og svake sosiale nettverk, og barn med mangel på egnet arbeidsplass og støtte på hjemmeskolen, rapporterer om mest negative konsekvenser, basert på studier fra pandemiens første fase. Vi vet fremdeles lite om langtidskonsekvenser av pandemien på barn og unges liv og psykiske helse.

Den økte forekomsten av vansker hos barn i familier med lavere inntekt eller utdanning enn resten av befolkningen, kan forklares med en tendens til mer familiestress og helseproblemer hos foreldrene, økt forekomst av atferdsvansker hos barna, lavere motivasjon for skolearbeid, og mindre tro på egne evner og muligheter for å lykkes. Tiltak for å motvirke dette og styrke foresattes muligheter for å ivareta sine barn, vil kunne bidra til å styrke barnas helse og muligheter. Økt kunnskap, bedre ivaretagelse av barns helse og muligheter gir gode forutsetninger for å påvirke og gi økte levekår i neste generasjon.

Kommunen har lokalt, både på kort og lang sikt, stor mulighet til å påvirke hvordan levekårs situasjonen oppleves og hva den fører til gjennom å påvirke nærmiljø, tjenester, muligheter for deltakelse og forebygging av utenforskap. Tidlig innsats bidrar til å fange opp enkeltindivider og familier i en tidlig kritisk fase. På den måten kan vi bidra til å motvirke at levekårsutfordringer går i arv.

4 Utfordringsbildet

Andelen innbyggere med levekårsutfordringer er signifikant høyere i Drammen enn i landet som helhet. Rundt hvert femte barn i Drammen vokser opp i familier med vedvarende lav inntekt. Mange av dem har foreldre med lav utdanning, og lav tilknytning til arbeidslivet. Andelen unge som fullfører videregående skole er stigende, men fortsatt signifikant lavere i Drammen enn i landet som helhet. Drammen kommune har også utfordringer knyttet til barn, unge og familiers psykiske og fysiske helse.

Levekårsutfordringer har en tendens til å forsterke hverandre negativt, både på individnivå og områdenivå. Dette gir en økt risiko for at utfordringene brer seg og går i arv.

På tross av at det helsefremmende arbeidet har vært satt på agendaen gjennom flere år, er det en økning i antall barn unge og familier som har behov for støtte og hjelp fra det offentlige. Det finnes en rikholdig tiltaksportefølje for å avhjelpe behovet, men få tverrfaglige satsninger som kan bidra til en mer helhetlig, koordinert og sammenhengende innsats. Tilnærming til hvordan forebygge, fange opp og følge opp er ulik. Som kommune bør det etableres klare strukturer og retningslinjer for det tverrfaglige samarbeidet.

5 Kunnskapsgrunnlag med vurderinger og anbefalinger

Kunnskapsgrunnlaget til oppvekstreformen presenterer utfordringsbildet i Drammen knyttet til sentrale vedtak og føringer som påvirker barn og unges oppvekst.

- FNs bærekraftsmål 1, 3 og 4
- FNs konvensjon om barns rettigheter
- Samhandling og oppfølging av utsatte barn og unge
- Kommunens samordningsplikt
- Retten til individuell plan

Det er utviklet anbefalinger basert på utfordringsbildet og det skjerpede ansvaret som kommunen har knyttet til:

1. Kommunens overordnede ansvar for gode oppvekstvilkår
2. Samhandling og oppfølging av utsatte barn og unge
3. Anbefaling knyttet til kommunens samordningsplikt og arbeid med individuell plan

Anbefalingene tar ikke stilling til omfanget av lovpålagte tjenester, men løfter fram muligheter for alternativ organisering eller nye og bedre arbeidsmåter.

5.1 Anbefalinger knyttet til kommunens overordnede ansvar for gode oppvekstvilkår

Det anbefales at alle som jobber med barn, unge og familier, også frivillighet og nærmiljø, utvikler en felles praksis for helsefremmende arbeid og en felles samarbeidskultur. Det er igjennom arbeidet med kunnskapsgrunnlaget utviklet felles kjennetegn på helsefremmende arbeid og en samarbeidskultur. Dette danner grunnlag for innholdet i kompetanseprogrammet som virkemiddel for å nå målene i oppvekstreformen.

Kompetanseprogrammet anbefales å inneholde utvikling av en felles handlingsveileder for å forebygge, fange opp og følge opp, slik at vi i Drammen kommune jobber i samme retning når det gjelder tidlig innsats og tidlig intervensjon. Det anbefales at kompetanseprogrammet inneholder elementer for systematisk arbeid med felles kunnskap og ønskede holdninger og handlinger hos de ansatte – slik at barn, unge og familier opplever tilhørighet i inkluderende fellesskap. Felles kunnskap og begreper er en forutsetning for å forstå hverandre og hverandres praksis. Arbeidet bør følges opp med evaluering og kvalitetsutvikling av arbeidet ut fra innbyggernes behov.

Det anbefales å videreutvikle samhandlingskultur på tvers i kommunen, med frivilligheten og andre aktører, og at dette etterspørres av ledere. Det er viktig at vi anerkjenner barn, unge og familier sine ressurser. De må gis muligheter til å gjennomføre endringer for å nå mål som er viktige for dem selv. Det er når vi forstår og anerkjenner barn, unge og familienes stemme før vi samskaper og iverksetter tiltak, at vi kan forstå utfordringens kontekst og håndtere den tidlig. Vår første prioritet bør være å styrke relasjonen mellom barnet og familien og støtte foreldrene i deres rolle.

Det anbefales at arbeid med helhet og sammenheng synliggjøres i planer og etterspørres av ledere. Det bør utarbeides kvalitetsindikatorer for tverrfaglig samhandling på systemnivå. Disse bør brukes i kvalitets- og lederoppfølging. Utprøving av nye arbeidsmetoder for å utnytte ressurser bedre, bør fortsette. Ressursbruk bør i større grad prioriteres til arenaer som arbeider helsefremmende på det universelle nivået. Vi bør også sørge for systemer for koordinering av innsats til utsatte barn, unge og familier som har behov for sammensatte tjenester.

5.2 Anbefaling knyttet til samhandling og oppfølging av utsatte barn og unge

Det anbefales at det defineres forpliktende strukturer og retningslinjer for det tverrfaglig samarbeidet, både internt i kommunen, og for samarbeid med frivilligheten. Videre anbefales det at koordineringsansvaret defineres for barn, unge og familier med sammensatte utfordringer, og som ikke har vedtaksrett til koordinator. Samarbeid med fylkeskommunale og statlige samarbeidspartnere bør struktureres og effektiviseres, og tjenester og ressurser til barn, unge og familier, både på kommunalt, frivillig, statlig og privat nivå, bør gjøres tilgjengelig og synlig.

5.3 Anbefaling knyttet til kommunens samordningsplikt og arbeid med individuell plan

Det anbefales å definere forpliktende strukturer for samarbeid mellom barnekoordinator og lag som jobber med barn, unge og familier. Det bør utarbeides tydelige rutiner og prosedyrer for tverrfaglig arbeid med individuell plan, som ivaretar perspektivet om brukerorientering. Videre anbefales også at det utarbeides tydelige rutiner og prosedyrer knyttet til utnevnelse av koordinator, og utøvelse av koordinatorrollen.

6 Overordnede mål og strategier

Statlige mål for oppvekstreformen og Drammen kommunes mål, strategier og tiltak er lagt til grunn for denne handlingsplanen.

6.1 Statens mål for oppvekstreformen

Staten har satt følgende spesifikke mål for barnevernsreformen, herunder oppvekstreformen:

Hovedmål

- Flere barn skal få rett hjelp til rett tid der de bor

Delmål

- Forebygging og tidlig innsats
- Helhetlig tjenestetilbud
- Samarbeid på tvers av sektorer
- Kommunal styring
- Samarbeid på tvers av kommuner

6.2 Drammen kommunes visjon og mål

Visjonen for Drammen kommune «Et godt sted å leve» gir retning til at Drammen skal være et sted hvor innbyggerne er inkluderte og finner sin plass i storsamfunnet gjennom alle livets faser. Verdiane «nær, inkluderende og nytenkende» er godt forankret i grunnlaget for etableringen av kommunen og skal være ledestjerner for utvikling på alle områder og for alle barn, unge og voksne som bor i Drammen.

Visjonen og verdiene danner grunnlaget for politiske satsingsområder, mål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel² som omfatter følgende områder:

1. God oppvekst og godt liv
2. Klima- og miljøvennlig utvikling
3. Omstillingsdyktig næringsliv
4. Attraktive byer og tettsteder
5. Mangfold og inkludering
6. Deltakende innbyggere

Flere av delmålene i kommuneplanens samfunnsdel kan realiseres gjennom kommunes arbeid med oppvekstreformen:

- Drammen satser på tidlig innsats og forebygging som ivaretar innbyggerne
- Drammen har gode tjenester som møter innbyggernes behov
- Drammen har et variert aktivitetstilbud for alle
- Drammen skal ha flere arenaer for deltakelse.
- Drammen kommune og frivilligheten samarbeider aktivt om tjenester og fritidstilbud

6.3 Temaplaner

For å konkretisere mål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel, er det utarbeidet temaplan³ med konkrete tiltak. Flere tiltak i temaplanen er særlig aktuelle og bidrar med viktige føringer for tiltak i handlingsplanen.

- Ha varierte forebyggende tilbud som bidrar til god fysisk og psykisk helse for barn, unge og voksne
- Utvikle samarbeid og avtaler mellom kommune og frivilligheten for å få økt aktivitet og gode opplevelser
- Utvikle en digital plattform med oversikt over fritidstilbud, lag og foreningen i kommunen som er selvbetjent av de som tilbyr aktiviteter
- Utvikle knutepunktene i kommunedelene
- Enkel og forutsigbar kontakt mellom kommunen og frivillige og andre eksterne samarbeidspartnere
- Barn og unge medvirker og bidrar til utvikling i nærmiljøene
- Målrettede kultur- og fritidstilbud for barn og unge fra familier med varige levekårsutfordringer
- Sikre trygge og gode barnehage- og skolemiljø ved at tjenestene har riktig og tilstrekkelig kompetanse på rett sted
- Støtte, veilede og gi hjelp til barn, unge og familier
- Styrke det forebyggende helsearbeidet i ungdomsskoler, videregående skoler og voksenopplæringen
- Legge til rette for læring, inkludering og mestring gjennom aktiviteter og lek i barnehage og SFO
- Avdekke tidlig og hjelpe barn som lever i risiko for rus/vold/overgrep
- Styrke de voksne i foreldrerollen
- Voksne tar ansvar for å etablere gode relasjoner til barn og ungdom
- Legge til rette for at barn og unge skal oppleve sammenhengende og gode overganger

6.4 Handling- og økonomiplan 2023 - 2026

I Drammen kommunes Handlings- og økonomiplan for 2023 -2026 er det prioritert en samordnet innsats rettet mot følgende tre områder:

- Unge som står i fare for å stå utenfor ordinært arbeid eller utdanning
- Samarbeid og tilrettelegging for frivillig arbeid
- Utvikling av kommunedelene/nærmiljøene

I dette prioriteres:

- Styrking av forebyggende tilbud for alle samfunnsgrupper gjennom økt samarbeid på tvers av tjenester og videreutvikling av møteplasser og aktivitetstilbud.
- Innsats rettet mot å sikre at flere fullfører den 13-årige skolegangen
- Videreutvikling av knutepunktene som en møteplass og arena for involvering og medvirkning
- Målrettet satsing på tilgjengelighet til kommunens lokaler, bedre samarbeidsrutiner og at kommunen tar en større rolle som tilrettelegger
- Videreutvikle tilbud i samarbeid med frivillige organisasjoner og sosiale entreprenører for å gi likere muligheter for alle til å delta i arbeid og aktivitet

Tiltakene i denne handlingsplanen bygger opp under flere av prioriteringene fra handlings- og økonomiplanen og vil bidra til systematiske og samordnede tjenester til barn og unge.

6.5 Strategier for at flere skal få rett hjelp til rett tid der de bor

Oppvekstreformen er en omfattende satsing som krever målrettet utviklings- og endringsarbeid over lang tid og med stor og dedikert innsats. For å lykkes med å nå målene tar handlingsplanen utgangspunkt i fire strategier for arbeidet:

a) Organisering

Et sentralt virkemiddel for å lykkes i arbeidet med forebygging, helhetlig tjenestetilbud og tverrfaglig samarbeid, er å se på hvordan vi organiserer tjenester og tilbud, hvordan vi kan utnytte og utvikle eksisterende strukturer og arbeidsmåter bedre, og gjøre endringer der det er behov for det. Dette er viktig for å bidra til effektive prosesser, felles retning og bedre koordinering mellom samarbeidspartnere.

b) Ledelse

Det er av avgjørende betydning at mål og tiltak i oppvekstreformen er godt forankret på alle ledernivåer, at de er forpliktende i organisasjonen og at arbeidet følges opp av evalueringer og justeringer underveis basert på indikatorer som viser om resultater nås.

c) Kompetanseheving

For å oppnå mål og lykkes med nødvendige endringer, må god og riktig kompetanse tas i bruk i alle deler av organisasjonen. Et forpliktende kompetanseprogram vil bidra til å bygge kollektiv kapasitet i de kommunale tjenestene. Deler av kompetanseprogrammet skal gjøres tilgjengelig for eksterne samarbeidspartnere, inkludert frivilligheten. Kompetanseprogrammet vil bidra til felles forståelse og praksis hos alle som jobber med barn, unge og familier, slik at Drammen er et godt sted å leve, og at flere barn får rett hjelp til rett tid der de bor.

d) Medvirkning

I kommuneplanens samfunnsdel er deltakende innbyggere et satsingsområde. Her er et av målene at innbyggere skal engasjeres aktivt i arbeidet med tjeneste- og stedsutvikling. I gjennomføringen av oppvekstreformen skal det rettes en felles innsats for økt brukermedvirkning og for barn, unge og familiers mulighet til reell medvirkning.

7 Tiltak for Drammen kommunes forebyggende arbeid mot omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker

Strategi	Tiltak	Beskrivelse
Organisering	Det prøves ut en ny modell for tverrfaglig oppgaveløsning i et av de etablerte knutepunktene i tillegg til Strømsø	Med erfaringer fra piloten for tverrfaglig ledelse i knutepunkt Strømsø, prøves en ny samhandlings-modell ut i et annet knutepunkt
	Videreutvikle etablert arenasamarbeid for tverrfaglig samhandling mellom tjenester	Etablert tverrfaglig arenasamarbeid evalueres og videreutvikles i tråd med mandat
	Drammen kommune prioriterer ressurser til arenaer som jobber helsefremmende og universelt	En bevisst prioritering av ressurser til forebygging på universelt nivå
	Lavterskeltilbud og tjenester fra kommunale og andre aktører samles i en felles digital plattform og gjøres kjent og tilgjengelig for alle	For at barn, unge og familier skal kunne ta gode valg for eget liv, og for at ansatte skal kunne veilede, må de vite hvor de kan finne tilbud og tjenester
	Utvikle og etablere forpliktende strukturer for tverrfaglig samarbeid internt og eksternt	Målrettet innsats på alle nivåer, også til 2.linje tjenester og frivillige Strukturer kan inkludere retningslinjer, samarbeidsavtaler, møteplasser, samarbeidsformer med mer
Innføre en modell for samordning av koordineringsressurser i organisasjonen	Ressurser til koordinering av hjelp og tjenester til utsatte barn, unge og familier samordnes for å utnytte kapasitet og kompetanse bedre	
Ansvar og rutiner for koordinering og individuell plan tydeliggjøres	Rutiner og prosedyrer for arbeid med individuell plan ferdigstilles og gjøres kjent i organisasjonen	

Strategi	Tiltak	Beskrivelse
Ledelse	Tverrfaglig samhandling nedfelles i planer på flere nivåer i organisasjonen og brukes i kvalitets- og lederoppfølging	Utarbeide kvalitetsindikatorer som synliggjør tverrfaglig samhandling på systemnivå Prioritere og tilrettelegge for samarbeid mellom tjenester, mellom forvaltningsnivåer og med frivilligheten
	God politisk forankring i videreutvikling av tjenestetilbudene	Bruke valgte indikatorer i planer og i kvalitets- og lederoppfølging Gi god informasjon om pågående utviklingsarbeid i forbindelse med oppvekstreformen

Strategi	Tiltak	Beskrivelse
Kompetanseheving	Utvikle, forankre og etablere en forpliktende samhandlingskultur og et tilhørende kompetanseprogram	Kompetanseprogrammet baseres på felles kjennetegn for helsefremmende arbeid Innholdet i kjennetegnene utvikles i samarbeid mellom ansatte og brukere av tjenestene
	Utarbeide felles handlingsveileder for å forebygge, fange opp og følge opp	Programmet gjøres tilgjengelig for ansatte, andre aktører og frivillige som møter barn, unge og familier i sitt arbeid Handlingsveileder for å forebygge, fange opp og følge opp utarbeides i og på tvers av tjenestene

Strategi	Tiltak	Beskrivelse
Medvirkning	Sikre medvirkning i tråd med gjeldende lovverk	Medvirkning fra de det gjelder, i utvikling av tjenester og eget tjenestetilbud Tjenesteutøverens tilrettelegging for god medvirkning i møte med de det gjelder

8 Samarbeid, ansvar og organisering mellom tjenester

8.1 Drammensmodellen

I etableringen av Drammen kommune ble det gjennom drammensmodellen vektlagt tre organisatoriske grep som understøtter målet om en nær og inkluderende kommune, og målene i oppvekstreformen om tidlig innsats og godt tverrfaglig samarbeid.

- Medvirkning – vi skal finne gode løsninger sammen
- Tjenester nær innbyggerne – vi skal utvikle gode tjenester sammen
- Stedsutvikling – vi skal utvikle gode nærmiljøer sammen

Drammensmodellen setter innbyggerne i sentrum ved å skape sammenheng mellom stedsutvikling og lokale tjenester. Møteplasser i kommunedelene skal bli en arena for medvirkning og et sted der innbyggerne kan få kommunale tjenester i sitt nærmiljø.

8.1.1 Knutepunktorganisering

Knutepunkt er et viktig virkemiddel i drammensmodellen som en sentral møteplass mellom innbyggere, kommune, næringsliv, lag og foreninger samt andre aktører i lokalmiljøene.

Knutepunktene er satt sammen ulikt. Alle har en møteplass, noen har innbyggertorg, mens andre har for eksempel bibliotek, helsestasjon, frivilligsentral eller andre tjenester som innbyggerne trenger.

8.2 Arenasamarbeidet

Arenasamarbeidet er en etablert struktur i Drammen kommune for tverrfaglig samarbeid på ulike nivåer i organisasjonen.

- Arena 1 og 2 er sammensatt av ledere med ansvar for tjenester som møter barn, unge og familier og utgjør styrende og koordinerende nivåer i strukturen.
- Arena 3 og 4 er soneindelte strukturer for samarbeid mellom skoler eller barnehager og hjelpetjenester til drøfting av faglige problemstillinger, lære av hverandre og til å håndtere utfordringer knyttet til enkelte barn og unge.

Mandater, retningslinjer og aktuelle verktøy er utarbeidet og gjort tilgjengelige for alle nivå. Arenastrukturen skal benyttes til arbeid med og implementering av tiltak i oppvekstreformen.

8.3 Ledelsesforankring og ansvarsfordeling

For at mål og tiltak i denne planen skal få betydning for barn, unge og familier i Drammen, må den være godt forankret, følges opp og jevnlig evalueres. Alle ledere har ansvar for at vi lykkes med oppvekstreformen. Ledere i Arena 1 og 2 har et særskilt ansvar for å samarbeide om prioritering av oppgaver og ressurser, som gjør at målene kan nås.

8.4 Kompetanseprogrammet i oppvekstreformen

Kompetanseprogrammet skal bidra til å oppfylle målene i oppvekstreformen. Det innebærer at alle som omfattes av kompetanseprogrammet, gjennom opplæring og systematisk implementeringsarbeid, skal utvikle og endre sin praksis gjennom kunnskap, holdninger og atferd.

9 Varighet og evaluering

9.1 Planens varighet

Denne planen beskriver et pågående utviklingsarbeid i kommunen. Det å lykkes med oppvekstreformen er både et pågående og langsiktig arbeid. Mål og tiltak i denne planen vil styrke dette arbeidet.

Planen er gjeldende fra 2023.

9.2 Evaluering

Handlingsplanen evalueres og revideres etter 2 år. Tiltakene følges opp kontinuerlig gjennom kommunens ordinære prosesser for evaluering og oppfølging.

Evaluering av planen skal bygge på vedtatte måleindikatorer i handlings- og økonomiplanen og er knyttet til delmålene i kommuneplanens samfunnsdel.

Ansvar for evaluering og revidering av planen er lagt til ledere i Arena 1.

**DRAMMEN
KOMMUNE**